

Jaarbericht Pensioenfonds Zorg en Welzijn

Beleidsdekkingsgraad:	111,6%
Actuele dekkingsgraad:	109,2%
Belegd vermogen:	€ 217,6 miljard
Rendement 2022 vierde kwartaal:	-0,3%
Rendement 2022 YTD:	-22,2%

De actuele dekkingsgraad van Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW) is in 2022 gestegen van 106,6% naar 109,2%. De beleidsdekkingsgraad is gestegen van 99,7% naar 111,6%. De stijging van de dekkingsgraad werd met name veroorzaakt door een stijging van de marktrente. Met de beleggingen behaalde PFZW een jaarrendement van -22,2%. Het totaal belegd vermogen is daarmee in 2022 afgenomen van € 277,5 miljard naar € 217,6 miljard.

Joanne Kellermann, bestuursvoorzitter van PFZW:

'Hoewel het laatste kwartaal van 2022 relatief rustig was, sluiten we het jaar helaas af met een negatief rendement van 22,2%. Gelukkig beleggen we met een horizon van tientallen jaren, voor vele generaties. Zo kunnen we de risico's van dit soort schokken samen dragen. En kan iedereen die bij PFZW pensioen opbouwt of ontvangt gerust zijn dat het pensioen nu en in de toekomst maandelijks wordt uitgekeerd. Ook als mensen 120 jaar worden.

Voor een groot deel werd het negatieve rendement veroorzaakt door de sterke rentestijging in 2022. PFZW heeft er in het beleid voor gekozen om via de beleggingen in vastrentende waarden een belangrijk deel van het renterisico af te dekken. Doordat de waarde van deze beleggingen meebeweegt met de waarde van de verplichtingen is PFZW hierdoor minder gevoelig voor renteveranderingen. Bij een stijging van de rente leidt dit echter wel tot een verlies op de beleggingen. Over het jaar 2022 was de bijdrage aan het rendement van deze rente afdekking negatief. Dat verlies begon al vroeg in het jaar, toen de Russische inval in Oekraïne wereldwijd voor onrust op de financiële markten zorgde. De positieve kant van de gestegen rente is dat de waarde van de pensioenverplichtingen daalde en de dekkingsgraad hierdoor steeg.

Ondanks het negatieve rendement, staat PFZW er gemeten volgens de spelregels van het huidige pensioenstelsel financieel beter voor dan een jaar geleden. Bovendien zijn de regels voor de verhoging van pensioen in aanloop naar het nieuwe pensioenstelsel tijdelijk versoepeld. Hierdoor kunnen we deze maand de pensioenen met 6% verhogen. In oktober verhoogden we al met 2,7%. Dat is goed nieuws, want ook voor iedereen die bij ons pensioen opbouwt of ontvangt was het een zwaar jaar. Door de extreem hoge inflatie was het voor steeds meer mensen moeilijk om rond te komen.'

Kerncijfers

(bedragen x € 1 miljard)

	Q4 2022	Q3 2022	Q2 2022	Q1 2022	Q4 2021
Beleidsdekkingsgraad	111,6%	109,6%	106,2%	102,7%	99,7%
Actuele dekkingsgraad	109,2%	115,7%	113,0%	110,2%	106,6%
Indexeringspercentage	2,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Rendement inclusief rentehedge	-0,3%	-5,3%	-11,5%	-6,9%	4,4%
Rendement exclusief rentehedge	1,4%	-1,6%	-5,5%	-2,4%	6,4%
Rente	2,50%	2,40%	1,97%	1,09%	0,59%
Belegd vermogen	€ 217,6	€ 217,6	€ 228,8	€ 258,2	€ 277,5
Pensioenverplichtingen	€ 200,7	€ 189,5	€ 204,1	€ 235,6	€ 260,6

Jaarlijks gemiddelde rendement vanaf de oprichting van het fonds in 1971: 7,5%.

Tienjaars gemiddelde rendement: 4,0%.

De rente in de bovenstaande tabel is de rente volgens de rentetermijnstructuur van DNB.

Ontwikkeling dekkingsgraad

De beleidsdekkingsgraad is in 2022 gestegen van 99,7% naar 111,6%. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de actuele dekkingsgraden van de laatste twaalf maanden. De actuele dekkingsgraad is in 2022 gestegen van 106,6% naar 109,2%. De stijging van de dekkingsgraad komt voornamelijk door de stijging van de markttrente.

Onderstaande tabel toont de impact van de verschillende factoren op de ontwikkeling van de actuele dekkingsgraad. De beleggingen exclusief renteafdekking hadden een negatief effect van 6,0 procentpunt. De stijging van de rente had een negatief effect op de waarde van de beleggingen die dienen voor de renteafdekking. Dit leidde tot een daling van 17,6 procentpunt. De rentestijging zorgde ook voor een daling van de waarde van de verplichtingen. Dit leidde tot een stijging van 39,9 procentpunt. In 2022 heeft PFZW een volledig grondslagenonderzoek uitgevoerd. Hierbij worden alle actuariële grondslagen geactualiseerd. Het effect van de nieuwe grondslagen is een daling van de actuele dekkingsgraad met 2,3 procentpunt.

Het bestuur van PFZW heeft medio 2022 besloten per 1 oktober 2022 de pensioenen van alle deelnemers met 2,7% te verhogen. Dit heeft een negatief effect van 3,0 procentpunt. Per 1 januari 2023 worden de pensioenen verhoogd met 6,0%. Deze verhoging leidt tot een verdere daling van 6,4 procentpunt. Per saldo resulteerden de verschillende factoren in een stijging van de actuele dekkingsgraad van 2,6 procentpunt.

Actuele dekkingsgraad eind 2021	106,6%
Beleggingen exclusief renteafdekking	-6,0%
Renteafdekking	-17,6%
Stijging van de rente	39,9%
Rentetoevoeging voorziening	0,4%
Lagere premieontvangst dan aangroei voorziening	-3,0%
Pensioenuitkeringen en vrijval voorziening	0,6%
Aanpassing actuariële grondslagen	-2,3%
Indexering (per 1 oktober 2022)	-3,0%
Indexering (per 1 januari 2023)	-6,4%
Actuele dekkingsgraad eind 2022	109,2%

Ontwikkeling pensioenen

Door een algemene maatregel van bestuur zijn de eisen om pensioenen (gedeeltelijk) te indexeren versoepeld. Pensioenfondsen mogen de pensioenen door deze maatregel indexeren als de actuele dekkingsgraad en beleidsdekkingsgraad 105% of hoger zijn. Na indexatie van de pensioenen moet de actuele dekkingsgraad ten minste 105% zijn.

Het bestuur van PFZW heeft op 24 juni 2022 besloten per 1 oktober 2022 de pensioenen van alle deelnemers met 2,7% te verhogen. Op 4 november 2022 besloot het bestuur om per 1 januari 2023 nogmaals de pensioenen te verhogen, nu met 6,0%. Bij de besluitvorming heeft het bestuur nadrukkelijk oog gehad voor evenwichtigheid en de belangen van alle deelnemers gewogen. Daarbij is rekening gehouden met de koopkrachtdaling van gepensioneerden enerzijds en de economische vooruitzichten van alle deelnemers anderzijds. Het bestuur vindt het belangrijk dat PFZW ook na verhoging van de pensioenen financieel sterk genoeg blijft om de komende jaren de kans op verlagen zo klein mogelijk te houden.

Beleggingsportefeuille en rendement per 31 december 2022

€ in mln	Beleggingen		Rendement ¹	
	Q4 2022		YTD 2022	Q4 2022
Zakelijke waarden	€ 117.474	54,0%	-9,2%	3,1%
Beursgenoteerde aandelen	€ 40.645	18,7%	-15,4%	6,6%
Private equity	€ 23.248	10,7%	1,8%	4,2%
Beursgenoteerd vastgoed	€ 11.979	5,5%	-24,2%	4,0%
Privaat vastgoed	€ 20.302	9,3%	6,3%	-3,4%
Infrastructuur	€ 12.677	5,8%	3,3%	0,3%
Insurance	€ 8.141	3,7%	-0,9%	2,2%
Overig	€ 481	0,2%	-8,8%	-1,1%
Krediet	€ 44.310	20,4%	-9,1%	1,9%
Bedrijfsobligaties & high yield	€ 21.867	10,0%	-14,1%	3,0%
Emerging markets debt local currency	€ 11.617	5,3%	-4,8%	-0,4%
Credit risk sharing	€ 7.040	3,2%	8,4%	4,2%
Hypotheken	€ 3.786	1,7%	-17,7%	-1,0%
Vastrentende waarden	€ 43.719	20,1%	-30,0%	-4,2%
Staatsobligaties	€ 43.699	20,1%	-30,1%	-4,2%
Legacy vastrentend en inflatie	€ 20	0,0%	€ 11	€ 0
Totaal ex overlay	€ 205.503	94,4%	-13,9%	1,3%
Overlay	€ 12.088	5,6%	-€ 26.216	-€ 3.286
Rente overlay	€ 8.166	3,8%	-€ 29.250	-€ 1.071
Valuta overlay ¹	€ 2.225	1,0%	€ 3.059	-€ 2.205
Kas en overige	€ 1.698	0,8%	-€ 26	-€ 10
Contributie kas en overlays			-9,4%	-1,5%
Totaal	€ 217.591	100,0%	-22,2%	-0,3%

¹ De rendementen per beleggingscategorie zijn berekend op basis van een volledige afdekking van de valutarisico's van de zeven grootste ontwikkelde markten. Bij de valuta overlay wordt het verschil tussen een volledige afdekking en de werkelijke afdekking van valutarisico's gerapporteerd.

Rendement

Over 2022 behaalde PFZW een negatief rendement van 22,2%. Dit werd met name veroorzaakt door de sterke rentestijging in 2022. Om een negatieve impact door rentedalingen te beperken maakt PFZW gebruik van een renteafdekkingsmandaat, waarmee het renterisico deels wordt afgedekt. Een stijging van de rente leidt echter tot een verlies op de beleggingen. De sterke rentestijging in 2022 heeft dan ook geleid tot een negatieve bijdrage aan het rendement op het renteafdekkingsmandaat.

Naast het negatieve rendement op het renteafdekkingsmandaat behaalden aandelen op de publieke markt een fors negatief rendement. De FTSE Wereldindex (bestaande uit 88% ontwikkelde markten en 12% opkomende markten) daalde met ruim 15%. Met name technologiebedrijven zoals bijvoorbeeld Apple, Amazon, Alphabet en Microsoft daalden fors als gevolg van oplopende rentes. Door de stijging van de rentes boekten staatsobligaties, maar ook krediet, eveneens een sterk negatief rendement.

In het vierde kwartaal is een fors herstel te zien bij beursgenoteerde bedrijven. De FTSE Wereldindex boekte een positief rendement van bijna 8%. Dit kwam vooral doordat er tekenen waren dat de inflatiedruk in de Verenigde Staten enigszins aan het afzwakken is en bedrijfscijfers die overwegend meevielen. Europa viel in positieve zin op door relatief gunstige macro-economische cijfers. Rentes stegen uiteindelijk door berichten van centrale banken dat er nog meer renteverhogingen in het vooruitzicht liggen. Door dalende risico-opslagen wisten sommige beleggingscategorieën binnen krediet een positief rendement te behalen.

Profiel PFZW

PFZW is verantwoordelijk voor het pensioenbeleid en het pensioenvermogen van 3 miljoen (oud-)werknemers in de sector zorg en welzijn. Het pensioenfonds beheert het belegd vermogen, dat ultimo december 2022 € 217,6 miljard bedroeg.

Disclaimer

De waardering van de beleggingen is opgesteld conform het waarderingsbeleid van PFZW. Hierbij wordt gebruik gemaakt van gereguleerde markten, afgeleide marktnoteringen en waarderingsmodellen. De cijfers in dit document zijn deels op schattingen gebaseerd en niet gecontroleerd door de externe accountant en certificerende actuaaris.

Zeist, 26 januari 2023

Voor meer informatie:
Ellen Habermehl: 06 22 84 62 56
woordvoering@pfzw.nl
www.pfzw.nl